

ODVJETNIK JELENKO LEHKI

10000 Zagreb, Pavla Hatza 10, Tel. 01 88 953 68 - Fax. 01 88 953 64 – Mob. 098 16 394 16
e-mail. j.lehki@odvjetnik-lehki.hr

U Zagrebu, 07.01.2021.

Na broj: St-2138/2015
(PŽ-4682/2020- Visoki trgovački sud RH)

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

putem

TRGOVAČKI SUD U SPLITU
Sukoišanska 6
21 000 Split

Predlagatelj: MARKO LONAC, OIB: 43471049776, Dubrovnik, Brdasta 12

zastupan po punomoćniku, odvjetniku Jelenko Lehki, Pavla Hatza 10, Zagreb

Prilozi:

1. punomoć za zastupanje (dostaviti će se u kratkom roku)
2. Rješenje Trgovačkog suda u Splitu, broj St-2138/2015 od 5. listopada 2020.
3. Rješenje Visoki trgovački sud RH broj PŽ-4682/2020, od 12. studenoga 2020.
4. Rješenje Vrhovnog suda RH, broj Rev-4999/2019, od 04.12.2019.
5. Rješenje Trgovačkog suda u Splitu, posl.broj St-1218/2016 od 25.07.2019.
6. Rješenje Visokog trgovačkog suda RH, posl.broj PŽ-6110/2018, od 31.10.2018.

PRIJEDLOG ZA DOPUŠTENJE REVIZIJE

protiv **Rješenja Visokog trgovačkog suda RH, posl. br. PŽ-4682/2020, od 12. studenoga 2020.**, kojim je potvrđeno Rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj St-2138/2015 od 5. listopada 2020. u točki I. njegove izreke u dijelu kojim je odbijen zahtjev u iznosu od 116.675,00 kn

3x

I. Temeljem čl. 387. u svezi s čl. 385. i 385.a Zakona o parničnom postupku (dalje u tekstu ZPP, NN broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19), protiv Rješenja Visokog trgovačkog suda RH, posl. br. PŽ-4682/2020, od 12. studenoga 2020., kojim je potvrđeno Rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj St-2138/2015 od 5. listopada 2020. u točki I. njegove izreke u dijelu kojim je odbijen zahtjev u iznosu od 116.675,00 kn, predlagatelj namjerava podnijeti reviziju ukoliko je Vrhovni sud RH dopusti, stoga pravovremeno podnosi

prijedlog za dopuštenje revizije

zbog:

1. pravnog pitanja koje je važno za donošenje odluke u sporu,
2. za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih sudionika u postupku u njegovoj primjeni,
3. za razvoj prava kroz sudsku praksu pri čemu se posebno napominje kako se radi o pravnom pitanju koje je često, gotovo svakodnevno u stečajnim postupcima,
4. a riječ je o pravnom pitanju o kojim nema prakse revizijskog suda.

koje glasi:

„Je li dopušteno umanjiti iznos nagrade za rad stečajnog upravitelja propisan člankom 7. Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima (NN 105/2015) koji je u potpunosti izvršen prema Stečajnim zakonom propisanim uvjetima i rokovima?“

Dodatno Predlagatelj ukazuje na činjenice kako se radi o:

- a) izvanparničnom postupku od esencijalne važnosti za gospodarstvo u cjelini
- b) pitanju koje direktno utječe na sve stečajne postupke
- c) ograničene mogućnosti preispitivanja sudskih odluka donesenih u stečajnim postupcima na revizijskom sudu (Katalog rješenja)
- d) notornu činjenicu kako slijedom ustroja sudova u Republici Hrvatskoj postoji samo jedan II. stupanjski trgovački sud

Obrazloženje

II. Predlagatelj podnosi ovaj Prijedlog za dopuštenje revizije temeljeći isto na ranije navedenim osnovama, a u odnosu na sljedeće utvrđeno činjenično stanje postupka:

Zahtjev za provedbu stečajnog postupka nad LAXUS d.o.o. podnijela je FINA 2015. godine slijedom 1948 dana neprekinute blokade računa.

Tijekom postupka Marko Lonac, ovdje predlagatelj, imenovan je za privremenog stečajnog upravitelja.

Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu St-2138/2015 od 21. prosinca 2018. otvoren je stečajni postupak nad LAXUS d.o.o. u stečaju, OIB: 83814101200, Split, Drniška 18. Istim rješenjem je Marko Lonac imenovan za stečajnog upravitelja.

U postupku je utvrđeno kako imovinu stečajnog dužnika čini nekretnina oznake kč.br. 8844/17 upisana u zemljišne knjige Općinskog građanskog suda u Zagrebu, u zk.ul. 10993, k.o. Grad Zagreb, na kojoj je upisano razlučno pravo vjerovnika Verbriefung&Co. d.o.o..

Predmetna nekretnina unovčena je na elektroničkoj javnoj dražbi putem FINA-e, sukladno Stečajnom zakonu (sudska praksa drugostupanjskog suda smatra da zakon utvrđuje isto za obvezatni način unovčenja), te je dosuđena navedenom razlučnom vjerovniku kao sudioniku i najpovoljnijem ponuditelju u dražbi. Razlučni vjerovnik za sudjelovanje na dražbi za prodaju uplatio je iznos od 202.500,00 kn na ime jamčevine, a preostali dio cijene platio je prijebojem sa svojom tražbinom.

Stečajni upravitelj dostavio je Trgovačkom sudu u Splitu, sukladno Stečajnom zakonu, obračun troškova unovčenja nekretnine opterećene razlučnim pravom koji prema istom iznose ukupno 287.500,00 kn.

Razlučni vjerovnik podneskom se očitovao na način **da je suglasan s dostavljenim obračunom troškova stečajnog upravitelja** te je uplatio dodatni iznos od 85.000,00 kn (povrh jamčevine) u svrhu potpunog namirenja istih.

Stečajni upravitelj je u postupku u Stečajnom zakonu predviđenom roku izvršio sve zakonom propisane radnje, pribavio i potvrdio podatke o imovini, izradio izvješća, sastavio tablice, ispitao tražbine, prisustvovao ročištima, ustrojio knjigovodstvo, uputio potrebne prijedloge, ... i još u konačnici unovčio imovinu u zakonskom roku (što je samo po sebi osnova i za dodatnu nagradu).

Dakle, iz ovakvog činjeničnog stanja postupka jasno proizlazi kako stečajni upravitelj ostvaruje pravo na puni, zatraženi iznos nagrade te da nema apsolutno nikakvih protivljenja ili spornosti od strane sudionika u postupku na zatraženi iznos, niti nepravilnosti ili pogrešaka od strane stečajnog upravitelja tijekom postupka, koji bi bili eventualna osnova da se istome umanji iznos nagrade.

Pobijana/sporna rješenja

Trgovački sud u Splitu donio je Rješenje poslovni broj St-2138/2015 od 5. listopada 2020. kojim se: „I. Marku Loncu iz Dubrovnika, Brdasta 12, OIB: 43471049776, određuje nagrada za obavljanje službe stečajnog upravitelja u iznosu od 116.675,00 kn bruto, uvećana za iznos od 8.750,62 kn osnovom troškova obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje, dakle, u sveukupnom iznosu od 125.425,62 kn, dok se za više traženi iznos od 116.675,00 kn zahtjev stečajnog upravitelja po ovoj osnovi odbija. II. Ovlašćuje se stečajni upravitelj nakon pravomoćnosti ovog rješenja iz sredstava stečajne mase isplatiti iznos brutto nagrade iz točke I. izreke ovog rješenja uz podmirenje pripadajućih poreza, prireza i doprinosa.“

Visoki trgovački sud RH Rješenjem posl. br. PŽ-4682/2020, od 12. studenoga 2020. odbio je žalbu stečajnog upravitelja i potvrdio Rješenje Trgovačkog suda u Splitu od 5. listopada 2020. u točki I. njegove izreke u dijelu kojim je odbijen zahtjev u iznosu od 116.675,00 kn, u cijelosti prihvaćajući utvrđenje prvostupanjskog suda, bez posebne dodatne argumentacije.

III. Relevantne pravne odredbe u odnosu na ovaj postupak su sljedeće:

1. Članak 254. Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17), propisuje:

(1) Stečajni upravitelj dužan je dostaviti sudu obračun troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava i troškova njegova unovčenja u roku od osam dana od dana pravomoćnosti rješenja o dosudi.

(2) Troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava određuju se paušalno u iznosu od 5 % od utška. (u konkretnom slučaju ova odredba nije primjenjiva obzirom da se radi o nekretnini, a imajući u vidu stav Visokog trgovačkog suda RH)

(3) Troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava određuju se paušalno u iznosu od 5 % od utška. Ako su stvarno nastali troškovi unovčenja znatno niži ili viši, odredit će se u stvarnoj visini. Ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja.

2. Članak 248. Stečajnog zakona, propisuje:

(1) Nakon unovčenja stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi sud će iz iznosa ostvarenoga prodajom:

1. namiriti troškove unovčenja iz članka 254. ovoga Zakona

2. namiriti tražbine razlučnih vjerovnika prema redosljedu određenom pravilima ovršnoga postupka i

3. preostali iznos predati stečajnom upravitelju za namirenje stečajnih vjerovnika.

3. Članak 94. Stečajnog zakona, propisuje:

(1) Stečajni upravitelj ima pravo na nagradu za svoj rad i naknadu stvarnih troškova.

(2) Nagradu stečajnom upravitelju rješenjem određuje sud prema uredbi kojom Vlada Republike Hrvatske utvrđuje kriterije i način obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima.

(3) Naknadu troškova rješenjem određuje sud na temelju pisanoga, obrazloženoga i dokumentiranoga izvješća stečajnoga upravitelja.

4. Članak 2. Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima (dalje u tekstu Uredba, NN 105/2015), propisuje:

(1) Stečajni upravitelj, privremeni stečajni upravitelj, povjerenik predstečajnoga postupka i stečajni povjerenik imaju pravo na nagradu za obavljene poslove.

(2) Nagradu za obavljene poslove određuje sud bez odgode prema pravilima ove Uredbe, nakon što osobe iz stavka 1. ovoga članka dovrše sve poslove za koje su imenovani.

5. Članak 7. Uredbe, propisuje:

Nagrada stečajnom upravitelju s osnove vrijednosti unovčene stečajne mase obračunava se primjenom tablice vrijednosti unovčene stečajne mase i nagrade u postocima.

6. Članak 5. Uredbe, propisuje:

(1) Sud rješenjem utvrđuje visinu nagrade, uzimajući u obzir obujam i složenost poslova, rad stečajnoga upravitelja na ispitivanju tražbina te vrijednost unovčene stečajne mase.

(2) Sud može stečajnom upravitelju odrediti i dodatnu nagradu te posebnu nagradu.

IV. Obrazloženje prijedloga u odnosu na pravno pitanje:

Prvostupanjski i drugostupanjski sud u odnosu na pitanje odmjeravanja nagrade za rad stečajnog upravitelja, zauzeli su stajalište kako sud ima ovlast utemeljenu na odredbama 94. Stečajnog zakona i čl. 5. st.1. Uredbe da primjeni, uz tablice vrijednosti unovčene stečajne mase i nagrade u postocima, i dodatni kriterij uzimajući u obzir obujam i složenost poslova, rad stečajnog upravitelja na ispitivanju tražbina te vrijednost unovčene stečajne mase.

U konkretnom postupku prvostupanjski je sud pogrešno primijenio kriterije obujma i složenosti poslova stečajnog upravitelja pozivajući se na nejasne i nedefinirane stupnjeve složenosti poslova, bez jasnih kriterija, odnosno na zakonu propisanog mjerila što je to složeni ili manje složeni predmet, a sve suprotno Uredbi koja ne predviđa umanjene nagrade koja se ima odrediti prema kriteriju vrijednosti unovčenja stečajne mase.

Prvostupanjski je sud odredio, a drugostupanjski sud prihvatio, da je konkretno odrađeni posao stečajnog upravitelja nižeg/srednjeg stupnja složenosti, no za to ne postoji nikakvo na bilo kakvoj metrici i podacima zasnovano uporište, a sve i da ima, isto se primjenjuje samo u slučaju određivanja dodatne i posebne nagrade primjenom članka 5. Uredbe u svezi sa člankom 8. i 9. Uredbe.

Posebice se ističe kako u odnosu na rad i zalaganje stečajnog upravitelja tijekom cjelokupnog postupka, nije bilo apsolutno nikakvih prigovora od strane bilo kojeg tijela odnosno sudionika postupka.

Radi razumijevanja specifičnosti stečajnog postupka i važnog pitanja nagrade za rad stečajnih upravitelja, ističe se kako je stečajni postupak multidisciplinarni postupak koji zahtijeva uz polaganje ispita, stručnu obuku, specifično stručno znanje stečajnih upravitelja, stručno usavršavanje, poslovno iskustvo potrebno za vođenje takvog postupka, a povrh svega odgovornost. Stečajni upravitelji imaju veliku odgovornost u postupku prepunom suprotstavljenih interesa, često visokih troškova koji su rijetko predujmljeni, a koji postupci su notorno neizvjesni u dijelu trajanja i pogotovo njihovom ishodu. Kao korektiv svega navedenog predviđena je mogućnost kažnjavanja i/ili obveze na naknadu štete u slučaju nesavjesnog postupanja.

Dakle, **jasno je kako dužnost stečajnih upravitelja nosi težinu i odgovornost, imaju mnogobrojne dužnosti i obveze u stečajnom postupku i u konačnici njihov angažman pridonosi i općoj gospodarskoj situaciji u društvu što se sve ne može svesti isključivo na određeni broj poduzetih radnji, odnosno na neargumentiranu „percepciju suda“ o složenosti istih.**

Stečajni upravitelj je tijelo stečajnog postupka i operativni izvršitelj odluka suda, koji u okviru zakona provodi radnje u svrhu ostvarivanja prava i interesa svih vjerovnika, zbog svega toga, zakonodavac je predvidio nagradu za rad te je donio Uredbu o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima koja uzimajući sve to u obzir primarno određuje vrijednost unovčene imovine kao osnovni kriterij za obračun nagrade, kao jednog od rijetkih „fiksni“ i u točnom iznosu izraženih vrijednosti u stečajnom postupku.

U situaciji kada se dužnosti stečajnih upravitelja ne mogu iskazati u pukom broju poduzetih radnji zbog kompleksnosti posla kojim se bave i cilja koji se time ostvaruje, najpravičnije rješenje je ono što je i predvidjela Ureda - da se visina nagrade odmjerava primjenom tablične metode izračuna, s obzirom na vrijednost unovčene stečajne mase.

Dapače sama odredba čl. 5. Uredbe propisuje da stečajni sud može odrediti stečajnom upravitelju dodatnu te posebnu nagradu, no uz jasna ograničenja kod određivanja istih, a sve to uz dodatno ograničenje maksimalne visine nagrade uređeno člankom 6. Uredbe **koji predviđa i utvrđuje maksimalno uvećanje najvišeg mogućeg iznosa nagrade na temelju dodatne nagrade za 25% i najviše dopušteno uvećanje iznosa nagrade na temelju posebne nagrade za 2,5%.**

Stoga je jasan smisao Uredbe – određivanjem visine nagrade na propisani način, u postotku od iznosa ostvarenog unovčenjem imovine priznati sav rad i trud stečajnih upravitelja koji se ne vidi uvijek i ne može iskazati samo kroz broj radnji, a ne da se isti relativizira pozivajući se na „niži/srednji/viši stupanj složenosti poslova“ i umanjuje nagrada za 50%.

Uostalom takvi pojmovi kako je koristio prvostupanjski sud u svom Rješenju su u cijelosti nejasni, neodređeni, neodredivi, a korišteni u kumulaciji/kombinaciji postaju nedopustivi, a stav suda u potpunosti pogrešan i imajući u vidu smisao Uredbe promašen, kao i obrazloženje prvostupanjskog suda da bi, u slučaju primjene tablične metode izračuna visine nagrade „*tako utvrđena nagrada stečajnim upraviteljima bila više posljedica datih okolnosti, odnosno neprikladna naspram obavljenih poslova*“. Nagrada za rad stečajnim upraviteljima određena po principu promjenjivog postotka od iznosa ostvarenog prodajom, uvijek je posljedica primjene Uredbe na „*date okolnosti*“ što je i smisao Uredbe.

U odnosu na zaključak suda kako bi: „*određivanje nagrade stečajnom upravitelju samo temeljem postotka od vrijednosti unovčene stečajne mase bilo neprimjereno samoj biti Uredbe*“, ističe se kako je bit Uredbe upravo zaštita rada i truda stečajnih upravitelja.

U sudskoj praksi, u svih 100% stečajnih postupaka osnovna nagrada za rad stečajnog upravitelja određena sukladno Uredbi primjenom predmetne tablice, i ovaj postupak predstavlja negativni izuzetak, no obzirom na trenutnu pravomoćnost odluke isti predstavlja rizik za neosnovano širenje takvog stava.

Da pobijanim rješenjem zauzeti stav dovodi do nepravednih rješenja pokazuje i primjer postupka koji se vodio pri prvostupanjskom sudu pod posl. brojem St-1218/2016, i to kod istog uređujućeg suca, kojem postupku je nagrada za rad stečajnom upravitelju odmjerenjena je primjenom čl. 2.st.1. Uredbe, u vezi s čl. 5.st.1. i čl.7. Uredbe, te je nakon unovčenja stečajne mase stečajnom upravitelju kao nagrada za rad, i uz navođenje „srednje razine složenosti“ obračunat puni iznos u Uredbom propisnom postotku od vrijednosti unovčenja, dakle isključivo primjenom tablične metode izračuna visine nagrade.

Dokaz: - uvid u Rješenje Trgovačkog suda u Splitu, posl.broj St-1218/2016

Dakle, kod po kriteriju suda sličnog/istog stupnja složenosti sud određuje razliku u 50% iznosa nagrade u odnosu na iznos predviđen i propisan Uredbom?!

Također, i praksa drugostupanjskog suda pokazuje da se prilikom određivanja nagrade za rad i obavljene poslove stečajnim upraviteljima / likvidatorima u sličnim postupcima, pripadajuća nagrada određuje primjenom odredbe čl. 7. Uredbe, bez dodatnih faktora umanjenja.

Navedeno se primjenjuje čak i u slučajevima kada postoji osporavanje predmetne visine nagrade od strane sudionika u postupku, po prigovoru neprimjerenosti nagrade naspram poduzetih radnji tijekom postupka.

Dokaz: - uvid u Rješenje Visokog trgovačkog suda RH, broj Pž-6110/2018, od 31.10.2018.

Stoga nije jasno iz kojeg opravdanog razloga u ovom postupku u situaciji kada na rad stečajnog upravitelja nije bilo nikakvih prigovora od strane bilo kojeg tijela odnosno sudionika postupka, dapače razlučni vjerovnik je uplatio dodatni iznos od 85.000,00 kn u svrhu potpunog namirenja obračuna troškova stečajnog upravitelja, nagrada se umanjuje za 50%.

Ukoliko se ustali pogrešna i neravnopravna praksa sudova u stečajnim postupcima, kako je u predmetnom postupku predlagatelja, te time obezvrijedi trud i rad stečajnih upravitelja, a odluka o nagradama za rad podloži subjektivnim procjenama svakog pojedinog suca, zasigurno će doći u pitanje interes za obnašanje dužnosti stečajnog upravitelja, a što će imati višestruke gospodarske, pravne i društvene posljedice.

V. Posebice se napominje kako se u ranijoj sudskoj praksi pojavio ovakav slučaj, no rasprava na najvišem sudu nije bila moguća obzirom da pitanje određivanja nagrade za rad stečajnom upravitelju ne ulazi u katalog rješenja Vrhovnog suda.

Dokaz: – uvid u Rješenje Vrhovnog suda RH, broj Rev-4999/2019, od 04.12.2019.g.

No, obzirom na značajnost ove vrste postupaka u hrvatskom zakonodavstvu, ciljeve koji se kroz isti ostvaruju, zaštitu prava i interesa sudionika predmetnih postupaka, nužno je da se raspravi o pitanju nagrade za rad stečajnih upravitelja i otvori katalog rješenja iz Stečajnog zakona o istom pitanju protiv kojih je dopuštena revizija.

Radi o izuzetno bitnim odlukama (posebice gledano iz perspektive stečajnih upravitelja) koje imaju dalekosežan učinak na stečajni postupak, a obzirom na publikaciju istih putem e-oglasne ploče i na druge stečajne postupke, pa je potrebno uvrštenje predmetnih rješenja u Katalog kako bi u slučaju potrebe, a u skladu sa predviđenim uvjetima o istima Vrhovni sud mogao meritorno odlučivati.

Stoga se predlaže uvrštenje rješenja o nagradi za rad stečajnom upravitelju (članak 94. Stečajnog zakona) u Katalog rješenja iz ovršnog i stečajnog zakona protiv kojih je dopuštena izvanredna revizija prihvaćenog na osmoj sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (8/18) održane 17. prosinca 2018. godine.

VI. Zaključno, predlagatelj smatra da u konkretnom postupku nisu pravilno primijenjene odredbe Stečajnog zakona - čl. 94. Stečajnog zakona i čl. 5. st.1. Uredbe, na izrazitu štetu, nejednakost i neravnopravnost stečajnog upravitelja, a što ima utjecaj na stečajne postupke u kojima je sastavni dio i vrlo važno pitanje odmjeravanja nagrade za rad stečajnim upraviteljima.

Radi ispravne odluke u ovoj pravnoj stvari, a ujedno pravilne i jedinstvene primjene prava, potrebno je da najviši sud zauzme stajalište o primjeni navedenih odredbi kroz odgovore na postavljeno pravno pitanje te time doprinese razvoju ove grane prava kroz sudsku praksu.

Predlagatelj smatra kako su ispunjene pretpostavke za dopuštenost revizije u smislu odredbe čl. 385.a st. 1. alineja 2. ZPP-a budući je riječ o pravnom pitanju o kojemu nema prakse revizijskog suda, a predmetno pitanje sastavni je dio svakog stečajnog postupka i izuzetno važno za sve sudionike postupka.

Slijedom svega navedenog, stečajni upravitelj predlaže prvostupanjskom sudu da ovaj prijedlog sa svim spisima dostavi na rješavanje nadležnome revizijskome sudu kome predlaže da donese sljedeće:

R J E Š E N J E

Dopušta se revizija predlagatelja protiv Rješenja Visokog trgovačkog suda RH, posl. br. PŽ-4682/2020, od 12. studenoga 2020., zbog pravnog pitanja:

„Je li dopušteno umanjiti iznos nagrade za rad stečajnog upravitelja propisan člankom 7. Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima (NN 105/2015) koji je u potpunosti izvršen prema Stečajnim zakonom propisanim uvjetima i rokovima?“

Predlagatelj po punomoćniku: